

BUREN OP HET GROOT BEGIJNHOF

BEKENDMAKING Aan de Bevolking

OORLOGSJAREN 1914-1918

VERTREK DER VLUCHTELINGEN Behoudt uwe kalmte

BUURTWERKING GROOT BEGIJNHOF MECHELEN

LEVENDE KERSTAL

ZATERDAG

20

DECEMBER

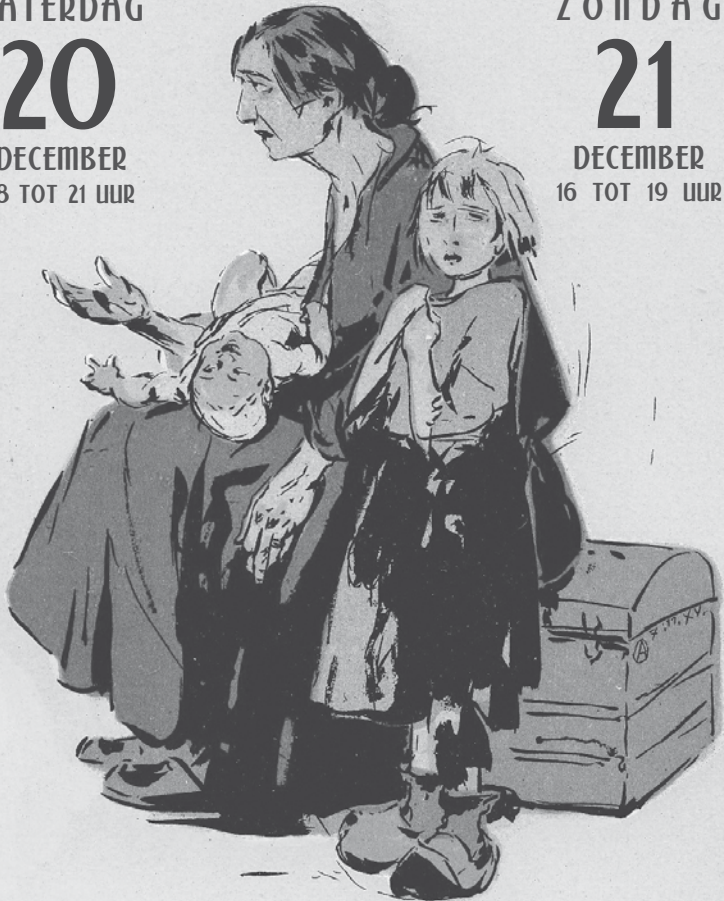
18 TOT 21 UUR

ZONDAG

21

DECEMBER

16 TOT 19 UUR

**Nieuwsbrief Buren op het
Groot Begijnhof
December 2014**

**Nieuwsbrief 2014 - 04
Inhoudstafel**

Dag Buur!	2
Restauratie Begijnhofkerk	3
Terugblik: Rommelmakkt der begijnhoven	4
Terugblik: Bezoek aan de Romboutstoren	6
Levende Kerststal	8
Oude en nieuwe bewoners op het begijnhof	10
Gezocht en gevonden	13
Proficiat!	13
Greep uit de oude doos	14
Agenda	16

Colofon

Verantwoordelijke uitgever:
Groot Begijnhof Mechelen vzw
p.a. Inez Vanoverschelde
Vrouw van Mechelenstraat 21
2800 Mechelen
www.groot-begijnhof-mechelen.be

Alle opmerkingen over deze nieuws-
brief zijn welkom!

Werkten mee aan dit nummer:

Redactie: Inez Vanoverschelde,
Johan De Keersmaecker, Pier De
Kock, Robin Moeyersons, Tom
Depuydt, Wim Devos
Foto's: Johan De Keersmaecker, Joke
De Valck, Pier De Kock
Lay-out: Paul Lettany
Eindredactie: Tom Depuydt

Dag Buur!

Het jaar loopt alweer op z'n einde, de dagen zijn kort en donker, we denken met weemoed terug aan de voorbije zomer, en hopen op een witte kerst. Want geef toe, een witte kerst is zoveel mooier dan een natte, grijze, mistige kerst.

Elk jaar wordt er in het begijnhof een levende kerststal opgebouwd. Dit jaar zijn onze stalbewoners op de vlucht voor het geweld van WO I. Het team van vrijwilligers is al druk bezig met het naaien en breien van de aangepaste kledij, anderen zijn de zandzakjes aan het vullen, nog anderen zorgen voor de geschikte attributen. In deze nieuwsbrief lees je er meer over.

We kijken ook terug op de Rommelmarkt en de beklimning van de Sint-Romboutstoren samen met stadsbeiaardier Eddy Mariën.

Pier trekt naar de Conventstraat voor een gezellige babbel met Frans en Philomène. Beide wonen al zo'n 40 jaar in het Begijnhof. En Wim zocht en vond een foto van het huis dat vroeger stond op de hoek van de Nonnenstraat en de Guido Gezellelaan.

We wensen je alvast veel leesplezier met de laatste nieuwsbrief van 2014!

De buurtwerking

Restauratie Begijnhofkerk

Bijna 30 jaar nadat de eerste stellingen werden geplaatst, is de restauratie van de Begijnhofkerk opnieuw van start gegaan. Op woensdag 15 oktober gaven de stad en de architect tekst en uitleg aan heel wat geïnteresseerde buurtbewoners.

Onze binnenstad telt acht historische kerken. Daarmee hebben we de grootste concentratie in Vlaanderen. De Begijnhofkerk is de derde kerk in Mechelen die gerestaureerd wordt in het kader van de meerjarige subsidieovereenkomst voor de verdere restauratie van het ensemble van historische kerken.

Het dossier werd opgesplitst in twee delen. Het eerste deel omvat de restauratie van gevels en daken door Monument - Vandeckerkhove uit Ingelmunster. Het tweede deel betreft de restauratie van de glas-in-loodramen door aannemer Verstraete I Vanhecke uit Wilrijk. Door deze opsplitsing kon een gespecialiseerd glasatelier voor de glas-in-loodramen worden aangesteld.

Met een totaal van € 4.972.432 is de buitenrestauratie van de Begijnhofkerk met voorsprong het duurste project van het kerkenplan in Mechelen. De Vlaamse overheid subsidieert deze werken voor 88 %. De stad staat in voor de rest van de werken, alsook voor de erelonen.

De uitvoeringstermijn bedraagt 420 werkdagen oftewel 1,5 jaar. Tijdens de werken zal de Begijnhofkerk open blijven, behalve wanneer de stellingen voor de restauratie van de glas-in-loodramen worden geplaatst en afgebroken. De verkeerssituatie rond de kerk wordt aangepast aan de werf. Het is de bedoeling om de werf ook regelmatig open te stellen voor begeleide bezoeken of op Open Monumentendag. De restauratie van het interieur van de Begijnhofkerk is gepland voor 2016.

Terugblik: Rommelmart der begijnhoven

Straten vol rommel allerhande, ook dit jaar werden de begijnhoven ermee overspoeld! Duizenden zoekende en snuisterende bezoekers. Op pad langs de standen met aangeboden waar. Voor de ene 'grote brol' is voor de andere een kostbaar goed. Van opgehaalde schouders en een verder dwalende blik tot een absolute 'must have'. Gewoon betalen of onderhandelen en afdingen.

En tussendoor zich een welkome energieboost gunnen door middel van een hapje en een drankje en genieten van de vintage blues en rootsy music van Grey & Grumpy, de plaatjes van onze jonge DJ of de acrobatentoeren van Circolito. Kortom, een fel gesmaakte editie, dankzij alle standhouders, medewerkers, begijnhofbewoners en de zon! Merci!

Terugblik: Bezoek aan de Romboutstoren

Op zaterdag 4 oktober beklommen een achttal burens van het Groot Begijnhof onder begeleiding van onze stadsbeiaardier Eddy Mariën onze Romboutstoren. Ik had natuurlijk weer het lumineuze idee opgevat, het bezoek wat te coördineren. Dat overmoedigheid verblindend is, voelde ik al aan mijn zweethanden nog voor ik de eerste trede betrad.

Vooraleer we vertrokken kregen we een kort woordje uitleg van Eddy over de geschiedenis van onze wereldvermaarde toren. Met de bouw werd aangevangen in 1452 en in 1468 stond hij reeds 3 meter hoog. Van een 'verschroeiende start' gesproken. Eddy liet weten dat de toren 97 m hoog is en dat we maar liefst 538 treden dienden te bestijgen. Allez vooruit, daar gingen we.

Na 160 treden stapten we de kraankamer binnen. Dat is de kamer waar een grote loopkraan staat, dat het nodige materiaal naar boven kon trekken. In de kraan kunnen 3 personen plaats nemen, die al lopend het kraanmechanisme in beweging

zetten. Het gat waardoor alles naar boven werd gehesen, gaf een mooi dieptebeeld op het orgel. Ik draaide mij om want mijn maag sloeg dicht en het zweet barstte nog meer uit. Tja, ik heb het nooit echt voor orgelpijpen gehad. Ondertussen sloten een 5-tal dames uit Heist-Op-Den-Berg aan bij de wandeling. Dus wij weer verder naar de smidse na 233 treden. Dat is de kamer waar de herstellingen aan het uurwerk en de beiaard worden uitgevoerd. Ook in de smidse kon je door het gat naar beneden kijken maar ik heb mij aan de rand van de kamer gezet en 'geïnteresseerd' naar boven gekeken. De dames uit Heist-Op-Den-

Berg merkten niets van mijn vluchtgedrag.

En wij weer verder naar de klokkenkamer; 84 treden verder. En alsof het nog niet genoeg was, kregen we ook nog eens een houten trap voorges-

choteld. Met mijn twee handen aan de leuning en zo weinig mogelijk naar beneden kijkend, stapte ik naar boven. Mijn hoogtevrees kreeg de bovenhand en mijn schaamte liet ik varen. Op naar de oude beiaardkamer 413 treden hoog, tjonge jonge! Gelukkig was er bij elke stop een luchtige uitleg van Eddy, waardoor ik even kon vergeten hoe hoog ik stond. In de uurwerk-kamer vertelde Eddy de exactheid van het uurwerkmechanisme. Sloeg er niet toevallig op dat moment een klok 3 minuten voor het halfuur. Hilariteit alom en we stegen la-

chend verder naar de beiaardkamer. Lachen kan toch deugd doen!

In de beiaardkamer (440 treden) kregen we de nodige uitleg over de beiaard, de klokken, Jef Denyn...Ik luisterde wel, maar het

enige wat ik zag was een houten door-
kijkbare draaitrap naar het klavier van de
beiaard. Djeezes, moeten wij daarop. En
aangezien Eddy had beloofd de beiaard
te bespelen, kregen wij het genoeg om
mee te gaan luisteren, daarboven in zijn
cabine. Alle moed grabbelde ik samen en
begon de krakende trap te bestijgen. Net
toen ik bijna boven was, stopten plots mijn
voorgangers. Tjonge, jonge en daar stond
ik dan. Ik durfde niet voor mij kijken, de
leuning had ik amper vast en naar beneden

kijken was helemaal geen optie. Ik kon al-
leen maar hopen dat de rij snel zou verder
stappen. En Eddy maar uitleggen, of het nu
luchtig was of niet, dat weet ik niet meer.
Toegegeven, eenmaal in de cabine zocht ik
de meest veilige plek op.

Ik was blij dat ik al zover geraakt was en ik
zat er een beetje geslagen bij. Tot de bei-
aardier zijn eerste noten sloeg. Een onge-

schreven lied van Jef Denyn, die van bei-
aardier tot beiaardier wordt doorgegeven.
Ik werd er stil van. Daarna klonk 'Besa me
mucho' over de stad. Zelden zoveel emo-
tie van zo dichtbij gevoeld. Het kiekenvlees
verspreidde zich over mijn armen en ik
dacht alleen aan luisteren en de rest was
ik meteen vergeten. Als allerlaatste speelde
hij 'Cantana ragtime'. En dit maakte zo niet

nog het meest indruk. Daarna terug de trap
af. Van de hemel naar de hel dus. En dan de
laatste treden naar boven, voorbij de askel-
der, de skywalk op. De muziek schonk me
vleugels in de oren of beter moed in de
benen. Eenmaal boven kon je het Atomi-
um in Brussel zien, de skyline van Antwer-
pen...Allez, dat is mij toch verteld, want ik
zat snel onder de Skywalk, te wachten tot
iedereen de afdaling begon. Zelden stapte
ik met zoveel verlangen een trap af.

De beklimming van de Romboutstoren
met de stadsbeiaardier was een 'onverge-
telijke' ervaring. Een echte aanrader!

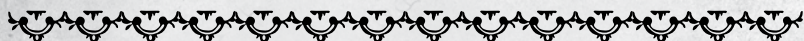
(Pier)

DE BEGIJNSCHE GAZET

SPECIALE KERSTEDITIE

DEN TIENDE NOVEMBER VAN HET JAAR ONZES HEREN NEGENTIENHONDERD VEERTIEN

Het is ons ter oore gekoomen dat er een bijzondere bedrijvigheid gaande is op het Groot Begijnhof. De menschen zijn aan het naaien geslagen, het geluid van tikkende breinaalden verspreidt zich over onsch schoone Begijnhof, valiezen worden van zolders en uit kelders gehaald.

Wat is er toch gaande? We konden een begijn bij heuren schabbernakel grabbelen: "Ondanks den oorlog zullen we toch de Kerststal laten doorgaan" zo zegde zij. "We maken de stal nog schooner, al onzer broeken en kledertjes maken we zelf voor onzer kindertjes. Het kinneke Jezus zal in een echte poussette naar de stal gebracht worden".

En ze gaat nog verder: "En we willen ook heel het Begijnhof in kerstsfeer brengen om dienen oorlog toch efkes te vergeten. Dus we zouden willen vragen aan de menschen hun huis te versieren. Die van het committee zullen de eerste week van december kerststukjes aan de deuren hangen".

En nog stopt ze niet: "Maar we hebben nog hulp nodig: valiezen, stootkarren, hulpers voor de kerststukjes, hulpers den dag zelve".

Dus beste menschen: zaterdag den twintigsten december en zondag den eenentwintigsten december, Levende Kerststal op het binnenplein van Het Anker.

(Beeldkens van de nieuwe kledertjes der kindertjes © Paul Lettany 2014)

(Aankondiging eener Levende
Kerststal © Paul Lettany 2014
Tekening © Alfred Ost 1914)

En wie wil helpen, er wordt
noch gezocht naar:

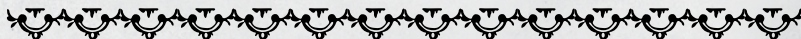
Menschen die mee willen hel-
pen de dorstigen laven

Menschen die mee willen hel-
pen de hongerigen spijsen

Menschen die mee willen hel-
pen met de kinnekes in de stal
of die met de kinnekes in de
stal willen staan

Menschen die mee willen hel-
pen met de kerststukskes

En als gij nog in het bezit zou
zijn van een valies ...

Wilt ge meer weten of helpen:

Voor de valiezen: draait best de nummer van Alfons: 0497/30.74.22.

Voor de rest: stuurt best een telegram naar info@groot-begijnhof-mechelen.be of draait de
nummer van Inez (0496/54.90.65) of Wim (0499/70.28.13).

We houden U op de hoogte en wensen U nog veel sterkte in deze donkere daagen.

BEKENDMAKING
Aan de Bevolking
LEVENDE KERSTSTAL
BUURTWERKING GROOT BEGIJNHOF MECHELEN
ANNO OORLOGSJAREN 1914-1918

ZATERDAG	VERTREK DER VLUCHTELINGEN	ZONDAG
20	Behoudt uwe kalmte	21
DECEMBER		DECEMBER
18 TOT 21 UUR		16 TOT 19 UUR

IN
BROUWERIJ
HET ANKER
MECHELEN

INGEGEVEN
DOOR
HOVIUSSTRAAT
GUIDO GEZELLELAAT

Oude en nieuwe bewoners op het begijnhof

De geur van vers gebakken koeken en gezelligheid

Als ik bij Frans Buys binnenkom in de Conventstraat 10, slaat de geur van vers gebakken koeken mij in de neus. Heel mijn jeugd heb ik in een bakkerij gewerkt, een aangename herkenning dus. Net na mij komt Philomène ook binnen. Ik had ze alle twee uitgenodigd voor een dubbelinterview. Van zodra het droog is en niet te koud, zitten ze met hun tweeën altijd in de Conventstraat. Geen één zonder de twee dus. 'En pas op, we zijn geen koppel, hé'.

Frans komt uit het Waasland en via Rupelmonde, Sint-Pauwels en nog wat omwegen kwam hij in Mechelen terecht. Ondertussen is Frans 87 en woont hij reeds 40 jaar in het Begijnhof. Philomène Dehennin is 79 en woont ook zo'n 40 jaar in het Begijnhof. Haar vader was afkomstig uit Wallonië, Fleuris. Ze was het derde jongste kind van de tien en ze kende een vrij stabiele jeugd. Dat kan van Frans niet gezegd worden. Hij was nog maar 6 jaar toen zijn vader een ongeval kreeg. 10.000 Volt werd door zijn lichaam gejaagd bij het herstellen van de stroompalen. 'Volgens de krant was hij op slag dood, maar hij heeft nog een hele tijd geleefd!'. Zijn moeder stierf aan borstkanker toen hij jong was. Eerst werd hij 3 maand naar zee gestuurd en later kwam hij

terecht bij de onderpastoor van de Sint-Romboutskerk, meneer Cornelis. 'Meneer Cornelis had een bijhuis in Weelde Statie. Daar waren veel kinderen, ze hadden daar zelfs een eigen school. En vooral ook een biljart, maar die biljartstokken werden vooral voor iets anders gebruikt. Zelf heb ik er nooit slaag van gehad.'

Philomène is als Mechelse geboren en deed haar lagere school in het Bruine Kruis op de Galgenberg. 'Ik was nog geen 14 jaar en ik werkte al in de wollenfabriek in Battel. In 1954 ben ik getrouwd met Jean Candries. Hij is nu ook al 7 jaar overleden. Daarna ben ik gaan werken bij Wasserij Record en moest ik de hemden persen. En daarna heb ik bandwerk verricht bij Procter and Gamble tot mijn invaliditeit op mijn 60ste.'

Frans was 14 jaar toen de oorlog uitbrak. 'Veel honger hebben we niet geleden omdat de bestuurder 'nen zwarten was'. Die zorgde er ook voor dat de 18-jarigen niet naar Duitsland moesten gaan werken. We hebben eigenlijk pas honger gekregen na den oorlog, met dat systeem met die bonnekies. Uiteindelijk was ik te weten gekomen dat ze bij het Engels leger bakkers zochten. Ik daar naartoe en toen ze vroegen of ik

ervaring had, zei ik natuurlijk ja. Gelukkig kon ik via het 'onafhankelijkheidsfront' een dag gaan helpen bij nen groten bakker in de Deigemstraat. En ik ben daar gebleven. Na 7 jaar wou ik op mijn eigen beginnen, maar d'er was geen huis te vinden. Ofwel waren ze volzet ofwel waren ze kapot. Uiteindelijk heb ik iets kunnen huren in de Nieuwe Beggaardenstraat. Toen ik het contract getekend had, zei de deurwaarder dat die woonst eigenlijk onbewoonbaar

had moeten verklaard worden. Anderhalf jaar later heb ik dan een huis in de Nieuwe Beggaardenstraat (31) gekocht van de brouwerij. Mijnen laatsten frank heb ik erin gestoken. 15 jaar lang heb ik dat gevoeld. Verbouwen was toen ook al moeilijk, want het was een huis van 1540. Dan weet je het wel hé. Ik heb dan wat koterijen opgekocht om te kunnen uitbreiden. Wel ja koterijen, het was meer brikkeljon dan iets anders. Allez ja, zo ben ik toch maar 40 jaar

bakker geweest. 5 jaar voor mijn pensioen ben ik moeten stoppen. Mijn vrouw had een hersenbloeding gehad en ik werkte dag en nacht. Dat kon niet blijven duren hé. Maar dat waren andere tijden hé. Als bakker kon je toen zo maar geen verlof nemen zulle. En de zondag bakte ik 2000 pistolets, koeken, brood en biscuits. Mijn klanten kwamen van overal en ik had ook nog een broodronde. Ik weet nog goed dat ik in Katelijne aan het stuur van mijn camionette naar links draaide, maar dat den auto rechtdoor reed. Jongen, dat waren andere tijden. En plezier dat we gehad hebben.'

'Zeg dat wel Frans. Maar ja dat was ook nen anderen tijd hé. De mensen zaten toen buiten op straat te babbelen of een pintje te drinken. Dat was den tijd van voor den tv hé. Hier waren ook bijna geen kinderen. Nu is dat helemaal anders. Nu wonen er veel jonge gezinnen en gebeuren er veel restauraties. Vroeger deed de kerkfabriek niets aan de huizen. Dat was hier toen krot en compagnie.'

'Maar we hebben hier wel een goeie buurt hé Philomène. Twee keer in het jaar hebben we hier een buurtfeest. Ene keer met de Hoviusstraat en ene keer met de Vrouw Van Mechelenstraat. Een paar dagen geleden zijn we nog geweest naar de opening

van 't Calefact'. Dat zijn ook toffe mensen. Mensen met geduld. Pas op, ik heb altijd mijn plan kunnen trekken en ik was altijd bij de pinken. Ah ja, dat was niet moeilijk hé. Ik had dat van jongs af geleerd in dat huis van Cornelis. Daar moest je wel bij de pinken zijn, anders had je niets.'

'Jaja, mijne Jean (Candries) is ook al 7 jaar overleden. Die speelde accordeon. Vroeger speelde hij zelfs op de kermissen. Ik heb zijn accordeon nog altijd. Dat was plezant! Maar het is nu nog altijd plezant hé, Frans. 's Avonds zitten wij altijd samen om tv te kijken. Dan wordt er nogal wat gelachen hé. En het is beter dan alleen te zitten. En meer moet je daar ook niet achter zoeken zulle.'

Ik zou het niet durven. Met een warm gevoel verlaat ik de geur van verse koeken en twee gezellige mensen. Twee dingen om van te smullen.

Gezocht...
en gevonden!

Ben je op zoek naar medebewoners om aan een culturele activiteit deel te nemen, zoek je een babysit of ouders die net op zoek zijn naar oppasser voor hun kids,...? Via deze rubriek vind je misschien geïnteresseerde burens! Bezorg je zoekertje aan info@groot-begijnhof-mechelen.be of steek het in de bus van Inez (Vrouw van Mechelenstraat 21).

Computerbestanden

Tine Gilis liet ons weten dat de rommelmarkt voor haar alweer een groot succes was, maar er werd te veel verkocht...: "Wij hebben in ons standje (Acht Zalighedenstraat 14) ook een computer verkocht, maar bij nader inzien bleek dat hier nog een hele boel persoonlijke foto's van onze familie opstonden. Ik probeer nu te achterhalen wie die computer gekocht heeft, om die foto's terug te krijgen (de computer hebben we verkocht, die moeten we natuurlijk niet terug hebben). Het was een jong Marokkaans gezin die de computer gekocht heeft. Mocht je ergens iets opvangen over foto's en een computer, dan mag je dat altijd laten weten." Je kan Tine bereiken via tine_gilis@hotmail.com.

Babysit

Een babysit nodig?

Dan kan je contact opnemen met Ina Devos uit de Hoviusstraat 5 (0494/43.04.73 of 015/34.47.32).

Proficiat!

Viergeslacht

In het Groot Begijnhof werd deze zomer een kleine flinke meid geboren: Mitte De-meester-Aerts. Zowel zij, haar mama Lise Aerts (24, uit Mechelen), haar grootmoeder Ann De Wolf (54, uit Willebroek) als haar overgrootmoeder Cecile Segers (77, uit Ganshoren) zijn de oudste dochters uit hun gezinnen. Het zal de kleine Mitte aan zorg door de drie vrouwen zeker niet ontbreken.

(Het Nieuwsblad – 13 augustus 2014)

FOTO'S OP HET GROOT BEGINHOEF

Greep uit
de oude doos

De begijnhofsites in Vlaanderen zijn erkend als cultureel en architecturaal erfgoed. Ook al worden huizen gerenoveerd en aangepast aan de actuele woonbehoeften, de historische elementen, en daarmee een stuk geschiedenis, blijven gevrijwaard.

In deze rubriek willen we enkele decennia in de tijd teruggaan en vergelijken hoe een bepaalde straat, een huis, ... er vroeger uitzag en wat de huidige situatie is.

Deze keer tonen we beelden van de Nonnenstraat 40. Het huis op de hoek van de Nonnenstraat en de Guido Gezellelaan, waar banden gerepareerd en verkocht werden (een 'okkasie'-band vanaf 200 Fr), werd in 1975 afgebroken.

(Wim)

1973 (Foto: archief Onsia, © G. De Coninck)

Agenda 2014 - 2015

Noteer zeker de volgende activiteiten in je agenda:

Levende Kerststal
zaterdag 20 en
zondag 21 december
binnenplaats Het Anker

Nieuwjaarsreceptie
zaterdag 24 januari
Begijnenkerkhof I

Quiz
zaterdag 28 maart
De Luchtballon
Nieuwe Beggaardenstraat 50

Pasen
zondag 5 april

Als je graag wil meewerken en/of wil deelnemen aan de kernvergaderingen, mag je dat zeker laten weten. We vergaderen één keer per maand. Wil je graag helpen op één van de activiteiten, mag je dat ook melden! Vele handen maken lichter werk, en hoe meer zielen, hoe meer vreugd!

Alle info over de buurtwerking vind je ook op internet:

Website: www.groot-begijnhof-mechelen.be

Facebook: 'Buren op het Groot Begijnhof'